

"Erven" als rechthebbende? (en andere complicaties bij de overschrijving van grafrechten)

13 september 2004

Vraag nummer: 3305 (oude nummer: 4640)

Het is mij bekend dat een graf maar op naam van één persoon kan staan. Dit i.v.m. onderlinge ruzies enz. Kan men een graf wel te naam laten stellen op de "erven" van een overleden iemand of geldt hier hetzelfde voor?

vr.gr. J. Rood

Antwoord:

Geachte heer of mevrouw,

Nee, 'de erven' zijn niet één persoon.

Ook is het zo - ik zie aan uw email- adres dat u van een gemeente bent - dat er een andere complicatie is. U kunt namelijk als gemeente geen rekening aangaande het graf naar 'de erven' sturen. De kosten van het graf op een gemeentelijke begraafplaats zijn namelijk een belasting. De belastingrechter heeft enkele jaren geleden al eens bepaald dat gemeentelijke belastingaanslagen alleen aan een met name genoemde persoon kan worden opgelegd en niet aan een groep die niet met name is genoemd. Het is namelijk niet zeker wie 'de erven' zijn (dat is nog een heel probleem apart; mensen kunnen ontferd zijn, vermist of onbereikbaar op Antarctica verblijven, er kunnen buitenechtelijke kinderen zijn, etc.).

De gemeente kan natuurlijk feitelijk altijd een nota voor de begrafenis of voor de verlenging van een grafrecht naar 'de erven' sturen. Als die keurig wordt betaald, is er feitelijk niets aan de hand. Maar als die erven een beetje uitgekookt zijn, dan betalen ze gewoon niets en kan de gemeente hen ook helemaal niets maken.

Ook alleen de tenaamstelling van het graf op 'de erven' betekent niets. Dat verplicht niemand tot iets. Er moet namelijk een beschikking zijn, een schriftelijk besluit dat aan betrokkene wordt toegezonden, waarmee een graf op naam wordt gezet. Als dat niet gebeurt, heeft de tenaamstelling geen effect en levert die geen verplichting op!

Hier gaat het vaak fout met gemeentelijke begraafplaatsen. En bij kerkelijke begraafplaatsen trouwens ook.

Als er bijvoorbeeld een bestaand graf van een vader is (dat op naam staat van zijn vrouw) en de moeder overlijdt, dan schrijft een gemeente het graf vaak over op naam van een kind. Een kind dat het zelf vraagt, of door tussenkomst van de uitvaartondernemer. Echter.... dat is nog niet effectief. Er moet nog een schriftelijke bevestiging komen. Er staat namelijk in de Wet op de lijkbezorging dat een grafrecht schriftelijk moet worden gevestigd; het verkrijgen van dat grafrecht door dat kind moet schriftelijk geschieden. Anders ontstaan geen rechten en plichten. En dat is ook redelijk. Denk u bijvoorbeeld eens in, in het voorbeeld dat net is genoemd, dat er 5 kinderen zijn, maar onmin is met 1 van die kinderen, die ook niet bij de begrafenis van moeder is. Stel dat de gemeente bij het aanmelden van de begrafenis keurig aan de uitvaartondernemer vraagt "Wie wordt de opvolger van de overleden mevrouw?" en de uitvaartleider legt die vraag bij de familie neer. Stel dat de aanwezige 4 kinderen zeggen "Doe broer Jan (het 5e kind) maar" omdat ze denken: laat hem maar mooi voor de kosten opdraaien. Dan staat Jan bij

de gemeente te boek als rechthebbende, met de verplichting om de begraafkosten te betalen, grafrecht en onderhoud te betalen. Maar Jan weet van niets, totdat hij de rekeningen (belastingaanslagen) krijgt. Dat kan natuurlijk niet, of moet niet kunnen.

Daarom ontstaan er alleen rechtsbetrekkingen en verplichtingen, nadat Jan schriftelijk zelf de overboeking heeft aangevraagd of bekrachtigd en nadat er een schriftelijk besluit van de gemeente is waarbij het grafrecht aan Jan wordt toegekend (het beste en meest duidelijke is dat een grafakte op naam van Jan wordt uitgegeven).

Het is wonderlijk maar waar, dat dit zo vaak niet gebeurt. Zelfs sommige bekende professioneel geleide grote begraafplaatsen gaan op dit punt de mist in.

En bij kerkelijke begraafplaatsen moet er een nieuw contract komen. Zonder handtekeningen zijn er geen verplichtingen over en weer. Zo simpel is het.

mr W.G.H.M. van der Putten

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.